

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002201

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнієнко Марія Михайлівна

2. Mariia M. Korniienko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6364-5314

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності "Освітні, педагогічні науки"

Дата захисту: 18-06-2025

Спеціальність за освітою: "Середня освіта (Мова і література (Англійська мова і література));«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8917

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури (кінець XX–початок XXI століття)
2. Transformations of Program and Methodological Support for Foreign Language Training of Master's Students in Philology (Late 20th – Early 21st Century)

Реферат:

1. У дисертації висвітлюються трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів. Розкрито теоретико-методологічні засади модернізації магістерської підготовки майбутніх учителів англійської мови у 1991–2024 рр. Провідним у формуванні змісту іншомовної підготовки фахівців визначено аксіологічний підхід як відповідний реалізації особистісно орієнтованої парадигми вищої освіти в Україні в контексті компетентнісного навчання та європейських освітніх цінностей. Зasadничою є теза про те, що оновлення освіти має здійснюватися за умови перегляду її змісту, структури, процесуальних норм і результатів засвоєння програмового матеріалу та його ціннісних характеристик. У дослідженні охарактеризовано особливості розроблення програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів

філології, актуалізовані в педагогічному дискурсі. Програмове забезпечення підготовки фахівців із вищою освітою означає насамперед наявність освітніх програм, компоненти яких спрямовані на реалізацію змісту, процесу й результатів освітньої діяльності в контексті визначеної мети на певному освітньо-кваліфікаційному рівні. Трансформації програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів розглядаються протягом двох часових періодів і налічують п'ять етапів істотних освітніх перетворень. Перший період названо часом перебудови освіти в Україні (1991–1997 рр.), який складається з двох етапів: пропедевтичного (1-й етап, 1991–1992 рр.) і початкового (2-й етап, 1993–1997 рр.). Другий період означає стандартизацію освіти в Україні (1998–2024 рр.) і складається з трьох етапів: трансформаційного (1-й етап, 1998–2005 рр.), трансформаційно-стандартизаційного (2-й етап, 2006–2013 рр.) та стандартизаційного (3-й етап, 2014–2024 рр.). Визначено передумови розвитку вищої освіти в Україні протягом зазначених періодів та етапів, пов'язані з розвитком ринкових відносин, класовим розшаруванням та змагальною ситуацією в суспільстві й на виробництві, що вимагали підготовки фахівців нового типу й визначили напрями становлення національної освіти на принципах гуманізму, демократизму, пріоритетності загальнолюдських цінностей, зв'язку зі світовою та національною історією і культурою. Чинниками освітніх змін названо: а) запровадження ступеневої вищої освіти; б) розробку державних стандартів вищої освіти; в) удосконалення нормативного та навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців у контексті Закону України «Про вищу освіту», Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти та Болонської декларації; г) диференціація магістерської підготовки з орієнтацією на Національну рамку кваліфікацій і в контексті Національної стратегії розвитку освіти. У дослідженні проведено аналіз освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів у п'яти закладах вищої освіти України. Представлені результати аналізу вказують на відповідність розглянутих програм нормативно-правовим документам і методичним рекомендаціям та зразкам, що переконує в правильності послідовної державної політики щодо модернізації вищої освіти та її перспективності й дієвості відповідного методичного забезпечення. За результатами дослідження визначені стратегічні тенденції програмування іншомовної магістерської освіти вчителів-філологів та відповідного методичного забезпечення, а саме: а) стандартизація змісту й форм магістерської освіти; б) студентоцентричність програмово-методичного забезпечення; в) варіативність освітніх компонент та методичного забезпечення; г) урахування національних і регіональних чинників у програмово-методичному забезпеченні іншомовної підготовки магістрів; д) актуалізація процесуального чинника реалізації освітніх програм та їх методичного супроводу. Ключові слова: трансформації іншомовної підготовки; програмове й методичне забезпечення; технологія розроблення освітніх програм; періоди розвитку освіти; етапи трансформацій освітніх програм; передумови й чинники освітніх змін; тенденції формування програмового забезпечення.

2. The thesis highlights the transformations of the program and methodological support for foreign language training of master's students in philology. The theoretical and methodological foundations underlying the modernization of master's-level training for prospective English language teachers in Ukraine during the period 1991–2024 have been examined. The axiological approach has been identified as a central framework in the development of the content of foreign language education, aligning with the implementation of a learner-centered paradigm within higher education. The fundamental thesis is that the renewal of education should be carried out through the revision of its content, structure, procedural standards and the outcomes of mastering the program and its values. The research characterizes the features of program support development for the foreign language training of master's students in philology, as reflected in the contemporary pedagogical discourse. The program support for training higher education specialists, including master's students, primarily means the development of educational programs whose components are aimed at implementing the content, processes and outcomes of educational activities in accordance with specific goals at a certain educational and qualification level. The transformations of the program and methodological support for foreign language training of master's students in philology are considered during two time periods and include five stages of significant educational transformations. The first period is referred to as the time of educational restructuring in Ukraine (1991–1997), which consists of two stages: propaedeutic (the first stage, 1991–1992) and initial (the second stage, 1993–1997). The

second period means the time of standardization of education in Ukraine (1998 – 2024) and consists of three stages: transformational (the first stage, 1998–2005), transformational and standardization (the second stage, 2006–2013) and standardization (the third stage, 2014–2024). The prerequisites for the development of higher education in Ukraine during the specified periods and stages have been identified. These prerequisites are linked to the development of market relations, class stratification, and a growing competitive environment within both society and the productive sectors, which required the training of new types of specialists and determined the directions of the national education formation on the principles of humanism, democracy, the priority of universal human values, and the connection with world and national history and culture. The factors of educational changes are named: a) the introduction of higher education levels; b) the development of state standards of higher education; c) the improvement of regulatory and educational and methodological support for the training of specialists in the context of the Law of Ukraine “On Higher Education”, the Common European Recommendations on Language Education and the Bologna Declaration, d) the differentiation of master's students training with an orientation to the National Qualifications Framework and in the context of the National Strategy for the Development of Education. Educational programs for foreign language training of masters in philology in five higher education institutions of Ukraine have been analyzed in the research. The findings demonstrate that these programs align with regulatory and legal documents, and methodological recommendations and samples, which proves the correctness of a consistent state policy focused on the modernization of higher education and its prospects, as well as the effectiveness of the corresponding methodological support. Based on the results of the study, strategic trends in the programming of foreign language master's education for philology teachers and the corresponding methodological support have been identified: a) standardization of the content and form of master's education; b) student-centricity of program and methodological support; c) variability of educational components and methodological support; d) consideration of national and regional factors in the program and methodological support of foreign language master's training; e) actualization of the procedural factor of the implementation of educational programs and their methodological support. Keywords: transformations in foreign language training; program support and methodological support; technology for developing educational programs; periods of educational development; stages of educational program transformations; prerequisites and factors of educational changes; trends in the formation of program support.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Корнієнко М. М. Періодизація іншомовної підготовки магістрів-філологів в Україні (кін. 20–поч.21 ст.). Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. Вип. 1 / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; [голов. ред. О. І. Безлюдний]. Умань: Візаві, 2022. С. 143–151.
- 2. Корнієнко М. М. Філософський вектор іншомовної підготовки студентів-філологів (кінець ХХ–початок ХХІ ст.). Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. № 1 (109). 2022. С. 61–65.
- 3. Корнієнко М. М. Тенденції розвитку програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів в закладах вищої освіти України на сучасному етапі. Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. № 4 (112). 2022. С. 61–65.

- 4. Корнієнко М. М. Проблеми розвитку методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології в Україні на сучасному етапі. Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. № 2 (114). 2023. С. 83–88.
- 5. Корнієнко М. М. Сучасні шляхи й принципи модернізації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів філології України. *International Science Journal of Education & Linguistics*. Vol. 2. ISSUE 6 (2023). С. 1–8.
- 6. Корнієнко М. М. Технологія розроблення освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів. Педагогічна наука і освіта XXI століття: електронний науково-методичний журнал. Вип. 2. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2024. С. 115–125.
- 7. Корнієнко М. М. Тенденції розвитку освітніх програм та методичного забезпечення іншомовної підготовки магістрів філології на сучасному етапі. Педагогічна наука і освіта XXI століття: електронний науково-методичний журнал. Вип. 3. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т; упоряд.: Г. П. Пустовіт; ред. кол.: Г. П. Пустовіт, Н. О. Остапчук та ін. Рівне: РДГУ, 2024. С. 256–264.
- 8. Корнієнко М. М., Степанова Т. М. Іншомовна підготовка магістрів-філологів у сучасній системі відкритої освіти в Україні. *Інноваційна педагогіка; науковий журнал*. Вип. 78. Том 1. 2024. С. 23–26.
- 9. Natalia Sultanova, Mariia Korniienko. Trends of alteration of educational programs of foreign language training of philology masters (at the beginning of the 21st century). *Гірська школа українських Карпат: наукове фахове видання з педагогічних наук*. № 27 (2022). С.69–72.
- 10. Ситченко А. Л., Грищєня М. М., Корнієнко І. А. Про формальну мовно-літературну освіту в умовах компетентнісного навчання. *Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал*. № 2 (106). 2021. С. 94–99.
- 11. Корнієнко М., Шпачинський І. Людиноцентрична парадигма мовлення і мислення. *Молодий вчений: науковий журнал*. № 11 (75), листопад 2019 р. С. 778–781.
- 12. Корнієнко М. М. До питання про програмове забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів у педагогічних дослідженнях. *Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Європи та Азії»*. Збірник наукових праць. м. Переяслав, 28 лютого 2022 р. С. 46–48.
- 13. Корнієнко М. М. Форма навчання як чинник організації освітнього процесу. *Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: матеріали III Міжнародної наукової конференції (м. Хмельницький, 13 травня 2022 р.)*. Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. С. 460–463.
- 14. Корнієнко М. М. Інтеграція української освіти в Європейський простір. *Наука. Студентство. Сучасність. Практико-орієнтований підхід до розвитку педагогічної та соціальної освіти в міждисциплінарному дискурсі: Частина 1. Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції 26 травня 2022 року / за заг. ред. В. Д. Будака, О. Є. Олексюк*. Миколаїв: МНУ, 2022. С. 56–58.
- 15. Корнієнко М. М. Модельоване навчання як важлива педагогічна умова якісної освіти. *Трансформаційні процеси в умовах війни та післявоєнного періоду. Збірник матеріалів Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 10 червня 2022 р.)*. Чернігів: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2022. С. 167–168.
- 16. Корнієнко М. М. Тенденції розвитку програмового забезпечення іншомовної підготовки магістрів-філологів у педагогічних дослідженнях на перетині XX-XXI ст. *Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, November 11, 2022*. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform. С. 172–173.
- 17. Корнієнко М. М. До проблеми трансформації програмового забезпечення іншомовної освіти магістрів філологів. *Scientific Collection «InterConf»*,(135): with the Proceedings of the 13st International Scientific and Practical Conference «Scientific Research in XXI Century» (December 6–8, 2022; Ottawa, Canada) by the SPC

«InterConf». Methuen Publishing House, 2022. С. 126–128.

- 18. Корнієнко М. М. До питання про варіативність змісту магістерської освіти в Україні. The 13th International scientific and practical conference “Implementation of modern technologies in science”. Proceedings of the XIII International Scientific and Practical Conference. (December 20–23, 2022) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2022. С. 365–367.
- 19. Корнієнко М. М. Модернізація форм іншомовної підготовки магістрів-філологів у діяльнісному аспекті. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16–18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед.ун-т імені Г. С Сковороди. 2023. С. 480–482.
- 20. Корнієнко М. М. Шляхи модернізації іншомовної підготовки студентів магістратури. Матеріали VI Всеукраїнської (заочної) науково-практичної конференції «Педагогічні інновації в освітньому просторі сучасного закладу вищої освіти» (24 березня 2023 року): збірник тез / За заг. ред. д. екон. н., проф. Охріменка І. В. Київ: ККІБП, 2023. С. 20–22.
- 21. Корнієнко М. М. Компетентнісний потенціал стандартизації іншомовної підготовки магістрів-філологів. Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 квітня 2023 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2023. С. 193–194.
- 22. Корнієнко М. М. Особливості трансформації іншомовної підготовки магістрів-філологів України в європейському освітньому просторі. Modern problems and the latest theories of development» Abstracts of XXXVI International Scientific and Practical Conference (September 11–13, 2023). Munich, Germany, 2023. P. 206–207.
- 23. Корнієнко М. М. Принципи трансформації освітніх програм іншомовної підготовки магістрів-філологів. Сучасні тенденції розвитку науки, освіти, технологій та суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 вересня 2023 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 18–19.
- 24. Корнієнко М. М. Сучасні процеси модернізації методичної складової іншомовної підготовки магістрів-філологів в Україні. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 86–88.
- 25. Корнієнко І. А., Корнієнко М. М. До питання розвитку української освіти в контексті євроінтеграції. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 85–86.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення програмово-методичного забезпечення іншомовної підготовки студентів-філологів магістратури

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: Державний реєстраційний номер: 0124U004701

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Тетяна Михайлівна

2. Tetiana M. Stepanova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01, 13.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0630-2256

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білавич Галина Василівна

2. Halyna V. Bilavych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1555-0932

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57211265150; Web of Science Researcher ID: AAD-3972-2019;
https://scholar.google.com.ua/citations?user=4ho2t_kAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абабілова Наталія Миколаївна

2. Nataliya M. Ababilova

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9454-6674

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добровольська Леся Станіславівна

2. Lesia S. Dobrovolska

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5304-4133

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Султанова Наталя Вікторівна

2. Natalia V. Sultanova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3510-4662

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рогальська-Яблонська Інна Петрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рогальська-Яблонська Інна Петрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Корнієнко Марія Михайлівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна